

مطالعات زبان و ادبیات

تهران - خرداد ۱۳۹۷

هارمونی قدرت‌های زنان و مردان در مجموعه داستان جایی دیگر

مریم نظام‌پور^{۱*} مریم صالحی‌نیا^۲

۱- دانش‌آموخته کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه فردوسی مشهد

۲ استادیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه فردوسی مشهد

چکیده

در این مقاله به مجموعه‌ی داستانی جایی دیگر اثر گلی ترقی نظرافکنده‌ایم. داستان‌های این مجموعه از واقع‌گرایی بالایی برخوردار است و خلاصه‌ای از آداب و فرهنگ جامعه را به تصویر می‌کشد. نگاه دقیق و موشکافانه‌ی گلی ترقی به شخصیت زن انعکاس حقایق فراوان است. مهم‌ترین مسئله‌ای که اجتماع را تحت تأثیر قرار داده و مرزها را تکان می‌دهد و قوانین جامعه و شکل آن را تعیین می‌کند، قدرت است. قدرت‌هایی سبب سازندگی می‌شوند و قدرت‌هایی سبب سلطه‌گری. در این مقاله انواع قدرت‌ها و توانایی‌های زنان و مردان که گلی ترقی بر آنها تأمل کرده، بررسی شده تا نشان داده شود که اگرچه مردان قدرت‌هایشان ریشه‌های قوی در فرهنگ و تاریخ و قانون و شریعت دارد، اما زنان هم از قدرت‌هایی برخوردارند؛ می‌توانند به اهدافشان برسند و گاه بیش از مردان سازنده و مفید باشند. با استفاده از روش تحلیل محتوا تکرارهای معنی‌دار مرتبط با موضوع، ثبت می‌گردد و نتایج عینی و قابل استناد به دست می‌آید که به این وسیله می‌توان به هسته‌ی محتوا دست پیدا کرد. تأمل گلی ترقی بر مبارزه‌ی زنان با مشکلات زندگی با تکیه بر توانایی‌های خدادادی که منجر به قدرت‌های سازنده می‌گردد، موثر و تفکربرانگیز است.

کلمات کلیدی: فمینیسم، تحلیل محتوا، قدرت

۱. مقدمه

گلی ترقی نویسنده‌ای واقع‌گراست که نقاط عطف تاریخ این سرزمین را زیسته و بدون تعصب وقایع فراوانی را در آثارش منعکس کرده است. واقع‌گرایی‌اش درباره‌ی شخصیت و موقعیت اجتماعی زن چشم‌گیر است، زنان داستان در بحبوحه‌ی تغییر و انقلاب بیرون و درون قرار دارند و فرزند زمانه‌ی خودشان هستند و این توانایی را دارند که زندگی منسجمی در راستای اهدافشان داشته باشند. محتوای داستان‌هایش یک زندگی روان است که تار و پود آن را روابط زن و مرد تشکیل می‌دهد. ما می‌توانیم قدرت، سلطه، سازش و سازندگی زنان و مردان را در هسته‌ی خانواده و جامعه به وضوح مشاهده کنیم.

*nezampoor.maryam0@gmail.com